

Gynaecologie

Vruchtbaarheidsonderzoek

Antonius Ziekenhuis vormt samen met
Thuiszorg Zuidwest Friesland de Antonius Zorggroep

Uw huisarts heeft u doorverwezen voor een vruchtbaarheidsonderzoek. Dit is een onderzoek naar de mogelijke oorzaken van het uitblijven van een zwangerschap.

Uw eerste bezoek aan de polikliniek

Wij raden u aan samen met uw partner naar de eerste afspraak te komen. U hebt eerst een afspraak met de fertiliteitsverpleegkundige (verpleegkundige de gespecialiseerd is in vruchtbaarheid) en daarna met de gynaecoloog.

- De fertiliteitsverpleegkundige neemt een vragenlijst met u door en geeft uitleg over de eerste onderzoeken. Ook kunt u vragen stellen.
- De gynaecoloog bekijkt uw baarmoeder en eierstokken via een inwendig onderzoek, een vaginale echo en een speculumonderzoek.

Meestal wordt er daarna gestart met het Oriënterend fertiliteitsonderzoek.

Oriënterend fertiliteitsonderzoek (OFO)

Een ander woord voor vruchtbaarheid is fertiliteit. De eerste onderzoeken die worden gedaan, noemen wij daarom het oriënterend fertiliteitsonderzoek. Tijdens het OFO wordt onderzocht of er problemen zijn met de eicelrijping, het sperma of de doorgankelijkheid van de eileiders. Welke onderzoeken bij u en uw partner worden gedaan, hangt af van uw persoonlijke situatie.

De onderzoeken

Cyclusanalyse (met en zonder echocontrole)

Bij een cyclusanalyse wordt gekeken naar het patroon van uw menstruatie (ongesteldheid).

Bij een onregelmatige cyclus wordt de cyclusanalyse gedaan met een echocontrole. Met een inwendige echoscopie worden de baarmoeder en eierstokken in beeld gebracht. Zo wordt beoordeeld of er in de eerste cyclushelft een eiblaasje (follikel) aanwezig is. Deze follikel hoort uit te rijpen tot een sprongrijpe follikel, waarna de ovulatie (eisprong) plaatsvindt. Soms moet de echoscopie een paar keer in de cyclus worden herhaald.

In de tweede helft van de cyclus wordt via een bloedonderzoek gecontroleerd of u een ovulatie hebt gehad. Hierbij wordt de hoeveelheid progesteron (een hormoon) in uw lichaam gemeten.

Bij een regelmatige cyclus is een echocontrole niet nodig. Dan wordt er alleen een bloedonderzoek gedaan naar de hoeveelheid progesteron, 1 week na de verwachte eisprong.

Spermaonderzoek

Hierbij wordt beoordeeld of in het sperma van uw partner voldoende zaadcellen aanwezig zijn, of ze goed bewegen en hoe de zaadcellen er uitzien. Voor dit onderzoek moet u een afspraak maken bij de receptie van het Klinisch Chemisch Laboratorium (route 65). Daar krijgt u de informatiefolder “Spermaonderzoek”, een aanvraagformulier en een steriel bekertje.

Uitgebreid bloedonderzoek

- **Hormonaal onderzoek**

Bij dit onderzoek worden bepaalde hormonen gemeten. Dit onderzoek wordt alleen gedaan als u een onregelmatige cyclus hebt of maar zelden een menstruatie.

Op cyclusdag 3 wordt er bloed afgenomen. Cyclusdag 3 is de 3e dag van uw menstruatie, gerekend vanaf de dag dat er helderrood bloedverlies is. Als deze dag op zaterdag valt, kunt u op vrijdag bloed laten prikken. Valt deze dag op zondag, dan kunt u op maandag bloed laten prikken.

- **Onderzoek naar antistoffen tegen chlamydia**

Chlamydia is een geslachtsziekte die invloed kan hebben op de eileiders. Als er in uw bloed antistoffen tegen chlamydia worden gevonden, is er vaak ook een baarmoederfoto nodig.

Baarmoederfoto

Een baarmoederfoto wordt gemaakt op de afdeling Radiologie. Via een dunne katheter (slangetje) wordt contrastvloeistof in de baarmoederholte gespoten. Daarna wordt een röntgenfoto gemaakt. Op die manier kan worden onderzocht of er afwijkingen zijn en of uw eileiders open zijn.

Diagnostische laparoscopie

Dit onderzoek wordt ook wel een kijkoperatie genoemd. Het kan worden gedaan als er geen oorzaak wordt gevonden voor het uitblijven van een zwangerschap of als er een vermoeden is dat de eileiders niet open zijn en/of dat er verklevingen zijn in het kleine bekken. Voor deze ingreep wordt u een paar uur opgenomen (dagopname). De ingreep wordt gedaan onder algehele narcose. Tijdens de ingreep worden de inwendige geslachtsorganen en de doorgankelijkheid van de eileiders onderzocht.

Uitslag

De uitslagen van het OFO worden besproken in ons fertiliteitsteam (team van gynaecologen en fertiliteitsverpleegkundigen).

U krijgt daarna een afspraak met uw eigen gynaecoloog om deze resultaten te bespreken. De gynaecoloog zal naar aanleiding van de uitslagen en uw persoonlijke omstandigheden een diagnose stellen en een prognose (verwachting) geven over uw kans op een zwangerschap.

Als de prognose is dat een behandeling de kans op een zwangerschap kan vergroten, wordt de behandeling gestart.

Als er geen afwijkingen worden gevonden en de kans op een spontane zwangerschap als groot wordt ingeschat, kan worden gewacht met een behandeling.

Leefstijl

Uw voeding, leefstijl (roken, alcohol, drugs) en gewicht kunnen invloed hebben op uw vruchtbaarheid. Deze invloed kan leiden tot (tijdelijke) onvruchtbaarheid. De fertiliteitsverpleegkundige geeft u hier meer informatie over en begeleidt u in het aanpassen van uw leefstijl.

Wij adviseren u, in afwachting van een zwangerschap, dagelijks een tabletje foliumzuur van 0,4 mg in te nemen. Foliumzuur is erg belangrijk voor het kindje. Het verkleint de kans op aandoeningen van het zenuwstelsel (zoals een open ruggetje).

Spreekuur op de polikliniek Gynaecologie

Tijdens het OFO bezoekt u regelmatig de polikliniek. Vaak moet u op korte termijn een afspraak maken met de polikliniek Gynaecologie.

De polikliniek is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 8:30 en 12:00 uur en tussen 13:00 en 16:00 uur.

T: 0515 - 48 89 83.

Het spreekuur wordt gehouden door de fertiliteitsverpleegkundige. Soms zal er een gynaecoloog naar u kijken. Uw eigen gynaecoloog blijft uw hoofdbehandelaar.

Voor het OFO wordt u als koppel ingeschreven. Dat betekent dat u allebei behandeld wordt en dat u zich ook beiden moet laten inschrijven met een eigen inschrijfnummer.

U ontvangt beiden een rekening, afhankelijk van uw soort zorgverzekering.

Emotionele aspecten

Het lijkt zo vanzelfsprekend om zwanger te worden. Als dat moeilijk gaat of niet lukt, kan dat veel emoties met zich meebrengen. Het is goed om uw gevoelens te delen met uw partner, familie, uw gynaecoloog of verpleegkundige. Ook kan het helpen om contact te zoeken met lotgenoten. Dit kan bijvoorbeeld via Freya, de patiëntenvereniging voor vruchtbaarheidsproblemen. Als u meer begeleiding nodig hebt, kan de gynaecoloog u verwijzen naar een klinisch psycholoog of medisch maatschappelijk werkende.

Duur onderzoek

Het vruchtbaarheidsonderzoek duurt in totaal ongeveer 2 maanden.

Tenslotte

Als u na het lezen van deze folder vragen hebt, kunt u deze met de gynaecoloog of fertiliteitsverpleegkundige bespreken.

U kunt ook contact opnemen met de polikliniek Gynaecologie. De polikliniek is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 8:30 en 12:00 uur en tussen 13:00 en 16:00 uur.
T: 0515 - 48 89 83.

Meer informatie

- www.freya.nl
Freya, patiëntenvereniging voor vruchtbaarheidsproblemen.
- www.zwangerwijzer.nl
ZwangerWijzer, voor informatie over zwanger worden door het beantwoorden van vragen.
- <https://www.strakswangerworden.nl/>
Tips over gezond zwanger worden.

Antonius Ziekenhuis

Bolswarderbaan 1, Sneek

T 0515 - 48 88 88

Urkerweg 4, Emmeloord

T 0527 - 62 04 60

Urkerweg 1, Emmeloord

T 0527 - 48 87 77

Thuiszorg Zuidwest Friesland

Bolswarderbaan 3, Sneek

T 0515 - 46 11 00

www.mijnantonius.nl